

POSTANOWIENIE

27 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

na posiedzeniu niejawnym 27 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Gminy Miasto B.
przeciwko B. w B.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Gminy Miasto B.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 17 stycznia 2023 r., I AGa 174/22,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
 - 2) oddala wniosek B. w B.**
- o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 stycznia 2023 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie z powództwa Gminy Miasto B. przeciwko B. w B. o zapłatę, na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z 22 czerwca 2022 r., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt II).

Strona powodowa wniosła skargę kasacyjną, w której żądała uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu, ewentualnie żądała uchylenia wyroku w zaskarżonej części.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona pozwana wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych, a skarga kasacyjna jest

oczywiście uzasadniona. Strona sformułowała istotne zagadnienie następująco: czy w oparciu o art. 481 § 1 k.c. beneficjentowi gwarancji bankowej przysługują ustawowe odsetki za opóźnienie w zapłacie przez bank ze stosunku gwarancji bankowej za okres, w którym obowiązywało postanowienie Sądu o zabezpieczeniu zakazujące beneficjentowi gwarancji skorzystania z niej, w sytuacji, gdy postanowienie takie zostało wydane już po wezwaniu banku do zapłaty, a jednocześnie bank nie był stroną postępowania zabezpieczającego? Oczywiście zasadności skargi powódka upatrywała w tym, że Sąd Apelacyjny dokonał wykładni art. 365 § 1 K.p.c. wbrew jego gramatycznemu brzmieniu, a także wbrew jego celowi.

Strona pozwana złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną, w której wniosła o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w

art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005r., II PK 98/05; z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Zagadnienie prawne przedstawione w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium, nie wskazuje bowiem, że jest istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, zaś jego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Stanowi jedynie polemikę z oceną prawną przedstawioną przez Sąd Apelacyjny, który szczegółowo wyjaśnił oddalenie roszczenia o odsetki od gwarancji bankowej za czas obowiązywania zabezpieczenia udzielonego postanowieniem Sądu Okręgowego w Lublinie z 20 kwietnia 2015 r.) z uwagi na to, że pozwany nie pozostawał w opóźnieniu.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano ponadto potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne

mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium. Zawarty w niej wniosek oparty na potrzebie wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie został wadliwie sformułowany, gdyż nie powołano orzecznictwa wskazującego na istnienie takich rozbieżności. Strona skarżąca przywołała zaledwie dwa orzeczenia, nie przedstawiając ich treści i nie wyjaśniając szerzej na czym polega rozbieżność. Nie ma też podstaw do przyjęcia, że incydentalne orzeczenia w których przyjęto stanowisko odmiennego od stanowiska przedstawionego w zaskarżonych wyroku, przesądzają o potrzebie wykładni przepisów prawnych.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano też występowanie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie

konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium. Skarżąca nie wskazała konkretnych argumentów umożliwiających przyjęcie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Poprzestała na powtórzeniu zarzutów podniesionych już w apelacji oraz przedstawieniu innej oceny prawnej niż ta przyjęta przez sąd II instancji.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i art. 99 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

(M.M.)

[ał]

